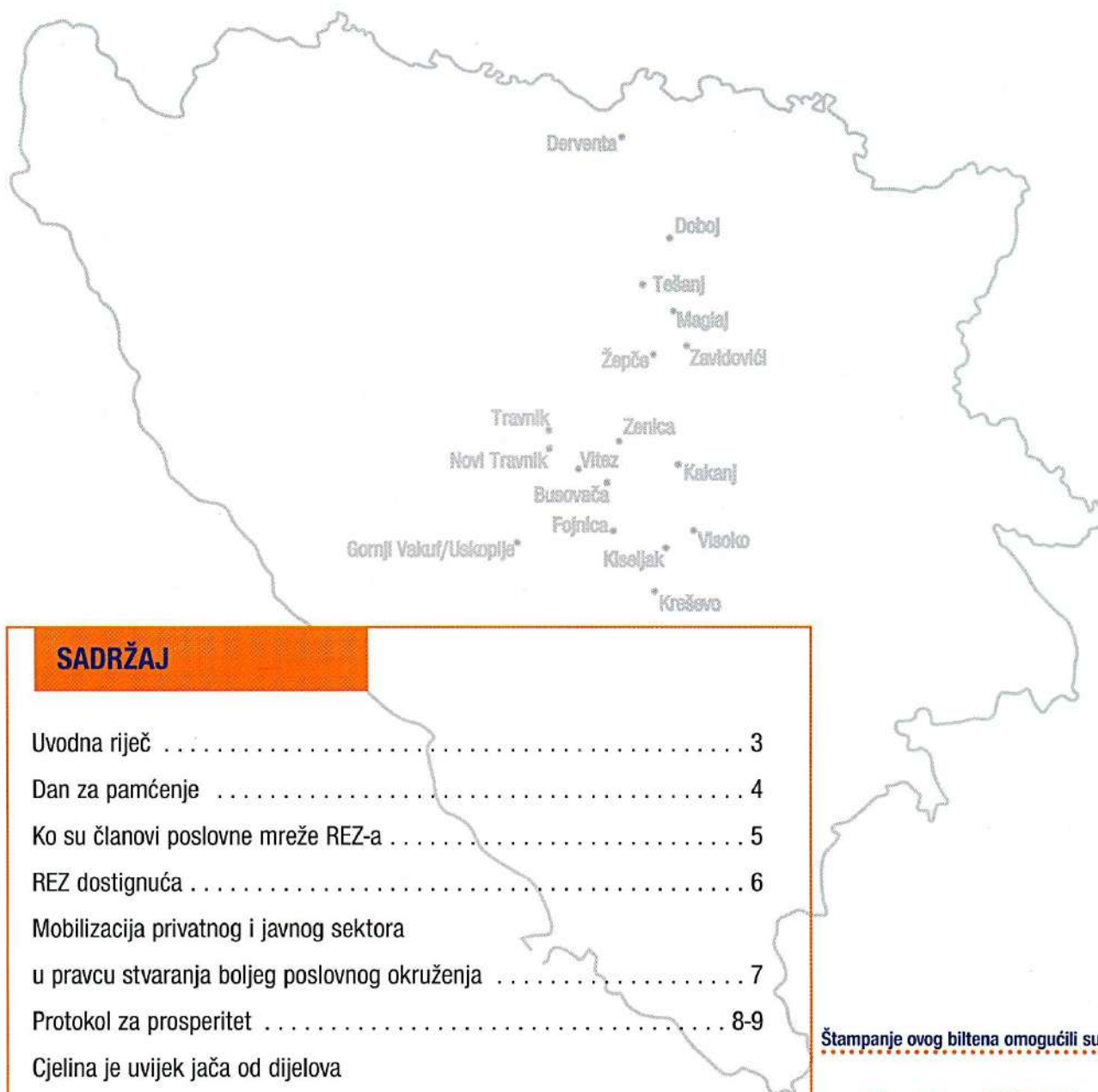




REZ BILTEN



SADRŽAJ

Uvodna riječ	3
Dan za pamćenje	4
Ko su članovi poslovne mreže REZ-a	5
REZ dostignuća	6
Mobilizacija privatnog i javnog sektora u pravcu stvaranja boljeg poslovnog okruženja	7
Protokol za prosperitet	8-9
Cjelina je uvijek jača od dijelova koji je sačinjavaju	10-11
PODVUČENO: Zagovarači brojnih pozitivnih reformi u oblasti poduzetništva	12
PRIČE S TERENA: I s malim primanjima do kredita Mikro 'REZ-FOND'-a	13
Kredit uložio u pčele	14
PONUĐA/POTRAŽNJA - korisni linkovi	15

Štampanje ovog biltena omogućili su:



Uređivački odbor REZ biltena:

Zoran Gazibarić, Katica Čerkez, Maja Kišić, Amela Malićbegović, Sabina Duman i Branka Janko



Zoran Gazibarić,
predsjednik Upravnog
odбора REZ-a

Poštovani/a,

Čast mi je i zadovoljstvo pozdraviti Vas na stranicama prvog broja biltena REZ.

Iako je REZ osnovan prije nešto manje od godinu i pol, tek sada smo odlučili da krenemo sa izdavanjem biltena. Razlog je jednostavan – čekali smo da naša misija urodi sa dovoljno konkretnih i pozitivnih promjena, kako u Asocijaciji tako i u cjelokupnom društvu u kojem poslujeemo i živimo.

Formiranje **Razvojne Ekonomske Zajednice** inicirano je od strane poduzetnika i građana iz Srednjobosanskog i Zeničko-dobojskog kantona, te načelnika općina iz tog područja. Osnivači REZ-a su ljudi koji su shvatili da upravo oni moraju uraditi nešto za poboljšanje uvjeta življenja u našoj zemlji.

‘Neko drugi je odgovoran’ postao je neodrživ način življenja. Nakon što smo preuzeli tu odgovornost na sebe, zaključili smo da je jedini pravi način za postizanje zadatog cilja kroz **Razvijanje Ekonomske Zajednice**.

Šta je bilo potrebno uraditi da bi se izbacili iz kolotečine i uradili nešto konkretno, sami za sebe? *Napravili smo REZ i krenuli dalje.*

Tako je Osnivačka skupština, u sastavu od 14 udruženja poslodavaca i građana, 14 načelnika općina, sa preko 2000 proaktivnih članova, usvojila ime:

REZ – Razvojna Ekonomska Zajednica

Naši članovi su shvatili svoju snagu i započeli iscrpljujući posao koji će dugoročno proizvesti pozitivne promjene u našoj zemlji. Sve aktivnosti koje REZ obavlja su transparentne i potpuno otvorene, kako za nove članove tako i za cjelokupnu bh. javnost i šire.

Ukratko i konkretno, ovaj bilten će biti informativno glasilo Asocijacije, u sklopu kojeg ćemo nastojati da prenesemo što više informacija o aktivnostima, radu i planovima REZ-a, ali isto tako i sve ono što saznamo od Vas.

Do slijedećeg broja, puno uspjeha u Vašem osobnom i našem zajedničkom radu.

Napravite i Vi REZ u Vašem životu!

S poštovanjem,
Zoran Gazibarić
predsjednik Uređivačkog odbora REZ Biltena

DAN ZA PAMĆENJE



Osnivačka skupština "Razvojne ekonomske zajednice" održana je 7. maja 2003. godine u hotelu Dom penzionera u Zenici.

Osnivači Razvojne Ekonomske Zajednice su se okupili oko vizije da kroz razvoj regionalnog partnerstva, između poduzetnika i općinskih vlasti, doprinese pozitivnim promjenama koje će podstaći ekonomski razvoj u području srednje Bosne i Hercegovine.

Razvojna ekonomska zajednica potrebna je subjektima ekonomskog razvoja regije, jer jedina prepoznaje njihove regionalne razvojne potrebe i mogućnosti. Takođe, ima mogućnost pristupa namjenskim sredstvima i izvorima financiranja regionalnog ekonomskog razvoja, što danas itekako treba poduzetnicima u Bosni i Hercegovini. Osnovno i najvažnije jeste da ova asocijacija služi svojim osnivačima i članovima kao i razvoju regije čiji su oni dio.

STRUKTURA REZ-a

Skupštinu REZ-a čini 14 Udruženja poduzetnika/privrednika i 14 općinskih načelnika s područja Srednjobosanskog i Zeničko-dobojskog kantona.

Predsjednik Upravnog odbora REZ-a je
Zoran Gazibarić, predsjednik Udruženja privrednika Travnik;
 zamjenik **Katica Čerkez**, načelnica općine Vitez;
 a članovi Upravnog odbora su:
Mato Zovko, načelnik općine Žepče;
Mustafa Memija, načelnik općine Fojnica;
Ernes Belmić, predsjednik Udruženja privrednika Zavidovići;
Ismet Šaćirović, predsjednik Udruženja privrednika Zenica,
Maja Kišić, CHF koordinator za razvoj udruženja;
Ismet Sarajlić, CHF koordinator za saradnju sa općinama i
Esma Latić, Mikro 'REZ-FOND', finansijski direktor.

Direktor REZ-a je **Amela Malićbegović**.

OSNIVAČI REZ-a

REZ sačinjavaju općine i udruženja poduzetnika iz općina gornjeg toka Vrbasa, Lašvanske doline i doline rijeke Bosne te Mikro 'REZ FOND'.

Ko su članovi poslovne mreže **REZ-a**



Razvojna Ekonomska Zajednica (REZ), zajedno sa partnerskim udruženjima privrednika i poslodavaca, Vas poziva da i Vi svojim prijedlozima učestvujete u uklanjanju zakonskih prepreka bržem ekonomskom razvoju u BiH.

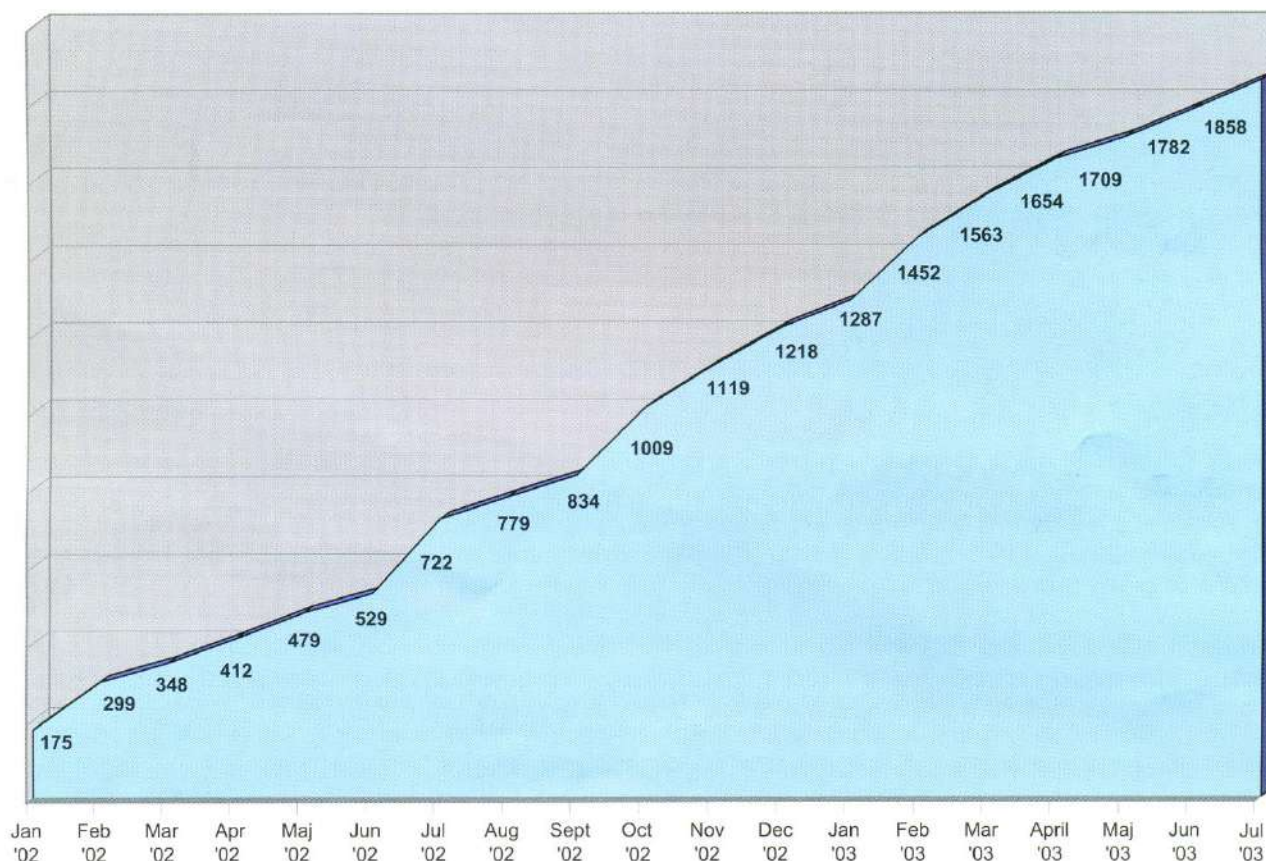
Za informacije i prijedloge nazovite REZ:

Tel/Fax: 032 401 366

ili partnersko udruženje:

Udruženje samostalnih privrednika – Udruženje građana Maglaj,
 Udruga poslodavaca općine Kiseljak,
 Udruženje poslodavaca općine Busovača
 Udruženje poslodavaca općine Novi Travnik,
 Udruženje privrednika - poslodavaca općine Zenica,
 Udruženje - udruga privrednika općine Travnik,
 Udruženje samostalnih privrednika - Udruženje građana Zavidovići,
 Udruga poslodavaca općine Kreševo,
 Udruga poduzetnika i poslodavaca Žepče,
 Udruženje privrednika Jelah - Tešanj,
 Udruženje privrednika Biznis Klub "Lašva" Vitez,
 Udruženje privrednika općine Kakanj,
 Udruženje poslodavaca Fojnica,
 Udruženje privrednika "FORTIS" Visoko,
 Udruženje privrednika-gospodarstvenika Općine Gornji Vakuf-Uskoplje,

Tel: 032 603 102
 Tel: 030 871 590
 Tel: 030 733 253
 Tel: 030 790 736
 Tel: 032 406 716
 Tel: 030 511 857
 Tel: 032 877 003
 Tel: 030 806 205
 Tel: 032 881 961
 Tel: 032 664 752
 Tel: 030 710 550
 Tel: 032 558 660
 Tel: 030 837 319
 Tel: 032 738 465
 Tel: 030 265 053



Rast ukupnog broja članova REZ asocijacije od januara 2002. do jula 2003.

➔ CILJEVI

Ciljevi REZ-a su, prije svega, usmjereni na podržavanje rada i razvoja Asocijacije privrednika u cilju bržeg privrednog razvoja i promocije investiranja u privredu Bosne i Hercegovine. Također, na podržavanje i unapređenje utjecaja lokalnih organa uprave i samouprave na kvalitetniji i održiv razvoj lokalnih i širih zajednica, podršku razvoju i implementaciji regionalne razvojne strategije kao i na podršku lokalnim razvojnim inicijativama, posebno onima koji pospješuju zapošljavanje, privatnu inicijativu i poduzetništvo.

Nakon uspostavljanja snažne veze između privatnog i javnog sektora i postizanja tako značajnih rezultata, REZ institucija postaje dovoljno zrela da preuzme ulogu RDA –Regionalne razvojne agencije, ključnog kreatora i nositelja regionalnog ekonomskog razvoja.

➔ ULOGA REZ-a U REGIONALIZACIJI BiH

Svjedoci smo procesa i mnogobrojnih aktivnosti, koji Bosnu i Hercegovinu treba da približe Evropskoj uniji. Jedan od tih zadataka je i potreba organizovanja bosanskohercegovačke ekonomije i teritorije u tzv. regije, koje će imati svoje centre, odnosno agencije, čiji bi osnovni cilj bio obezbjeđenje uslova za dugoročni ekonomski razvoj.

REZ, zbog svoje zanimljive strukture (udruženja privrednika i načelnici općina), koja se bazira na stvaranju regionalnog partnerstva između njenih članova, prepoznat je od strane mnogih stranih organizacija kao mogući lider u procesu regionalizacije za područje srednje i sjeverne Bosne. U tom smislu započete su već neke aktivnosti u jačanju REZ-a i njegovoj transformaciji u Regionalnu razvojnu agenciju. Predstavnici REZ-a su već uključeni u aktivnosti projekta Evropske unije Regionalnog ekonomskog razvoja (EU RED). Sve to vodi ka otvaranju mogućnosti pristupa fondovima Evropske unije za poticanje razvoja privrede na ovom području.

REZ DOSTIGNUĆA

➔ INICIJATIVE ZA UNAPREĐENJE EKONOMSKE KLIME

REZ je pokrenuo niz akcija za stvaranje zdravijeg poslovnog okruženja za svoje članove, iz udruženja privrednika, u vidu pisanja raznih inicijativa s ciljem da se poboljšaju uslovi poslovanja. Jedna od tih inicijativa je smanjenje cijene električne energije, što bi u mnogome pomoglo razvoj domaće proizvodnje i stvorilo uslove da naši proizvođači budu konkurentniji na stranom tržištu, a to bi direktno utjecalo na povećanje izvoza i zapošljavanja. Zatim, inicijativu za promjenu osnovice obračunavanja članarine za turističke zajednice, jer je sadašnji način (oporezivanje ukupnog prihoda) svakako neprihvatljiv za privrednike i niz drugih.

Zbog svog velikog angažmana na identifikiranju i otklanjanju prepreka za razvoj privrede u BiH, REZ je bio aktivno uključen već u prvu fazu Buldožer akcije, tj. u definisanje paketa od 50 ekonomskih reformi. Članovi REZ-a su bili autori čak 13 reformi u prvoj fazi Buldožer akcije. Kada je prvih 50 reformi bilo predstavljeno na zajedničkom sastanku Vijeća ministara BiH, Parlamenta Federacije BiH, Parlamenta Republike Srpske, Vlade Brčko Distrikta, te brojnih ministara 25. marta 2003. godine, REZ je imao izuzetno važnu ulogu moderatora.

Također, 4. aprila 2003. god. je bio veliki dan u istoriji REZ-a, kada je REZ, zajedno s još pet regionalnih odbora Buldožer komisije i predstavnicima najviše vlasti u BiH, potpisao Protokol za prosperitet, u kojem se bh. vlada obavezala da će dati punu podršku implementaciji 50 reformi iz prve faze Buldožer akcije. Tog dana, u Botaničkoj bašti Zemaljskog muzeja u Sarajevu, gdje je Protokol bio i potpisan, svi potpisnici ovog važnog dokumenta zasadili su po jedno ružino drvo u vrt, koji je dobio simbolički naziv Vrt prosperiteta. Time je ozvaničen i početak druge faze Buldožer akcije.

Ubrzo zatim, 12. juna 2003. god. REZ je dobio izuzetnu čast kada je inauguriran u Koordinatora Regionalne Buldožer komisije za Centralnu Bosnu. Osađen posebnim značajem i novim članovima, koji se uključuju u aktivnosti, REZ je postao institucija za zagovaranje i lobiranje za promjene, koje će doprinijeti ekonomskom razvoju, a time i prosperitetu za građane BiH.

REZ je u drugoj fazi Buldožer akcije primio 75 inicijativa od strane svojih članova, udruženja privrednika i opština, od čega je 25 upućeno prema Uredu visokog predstavnika u Sarajevu.

Aktivnosti REZ-a promovirane su na oba parlamenta, Federalnom i Državnom, a predstavnici REZ-a imali su radni sastanak sa zamjenikom visokog predstavnika g. Donald Hays-om i premijerom Vijeća ministara BiH g. Adnanom Terzićem.



ČLANOVI ODBORA REGIONALNE BULDOŽER KOMISIJE ZA CENTRALNU BOSNU:

REZ - **Amela Malićbegović**

Udruženje/udruga privrednika općine Travnik - **Zoran Gazibarić**

Udruženje samostalnih privrednika Zavidovići - **Ernes Đelmić**

Udruženje privrednika - poslodavaca općine Zenica - **Ismet Šaćirović**

Udruga poduzetnika i poslodavaca Žepče - **Ivica Čurić**

Udruženje trgovaca BiH - **Franjo Rajković**

BHŽEM- Bosanskohercegovačka ekonomska mreža žena - **Zahida Čosić**

Zanatsko-poduzetničko udruženje opštine Doboj - **Stojan Prešić**

Privredna komora RS Doboj - **Marijan Mišić**

MOBILIZACIJA PRIVATNOG I JAVNOG SEKTORA U PRAVCU STVARANJA BOLJEG POSLOVNOG OKRUŽENJA

Od septembra 2001, CHF International implementira program Inicijativa za općinski i ekonomski razvoj - Municipal Economic and Development Initiative (MEDI).

MEDI program je integrirani program koji kombinuje strategije ekonomskog razvoja lokalne zajednice, izgradnju kapaciteta lokalnih vlasti, razvoj nevladinog sektora, razvoj malog i srednjeg poduzetništva i razvoj finansijskih institucija.

Projekat je finansiran od USAID-a i vrijedan je 6,5 miliona dolara te švedske SIDA-e, sa dodatnih 500.000 dolara.

Teritorijalno, CHF program pokriva srednju Bosnu i Hercegovinu, tačnije Zeničko-dobojski i Srednjo-bosanski kanton.

Na ovom području je CHF International uspostavio partnerski odnos sa 14 multietničkih asocijacija i kroz podršku institucionalnom razvoju poslovnih udruženja.

Implementacija MEDI projekta je ubrzala razvoj i jačanje regionalne asocijacije (REZ), koja će kao jedan od aktera uzeti ulogu u regionalnom razvoju i doprinijeti pozitivnim promjenama u ekonomskom razvoju.



Protokol za prosperitet

Shvatajući da je ekonomski napredak presudan u procesu stvaranja stabilne i jedinstvene Bosne i Hercegovine,

Posebno primjećujući da se ekonomski izazovi, sa kojima se suočava Bosna i Hercegovina, mogu prevazići samo putem reformi,

Svjesni teškoća sa kojima se suočavaju radnici, poslodavci i poduzetnici zbog neusklađenih zakona, kao i zbog toga što važeći standardi u BiH još uvijek nisu u skladu sa relevantnim Direktivama Vijeća Evrope,

Shvatajući koliko je važno da moderni principi međunarodnog prava postanu sastavni dio zakona Bosne i Hercegovine,

Svjesni činjenice da je Inicijativa Buldožer pokrenuta 12. novembra 2002.g. sa jedinim ciljem – da se utvrde problemi sa kojima se suočavaju poduzetnici i da se u roku od 150 dana provede 50 ekonomskih reformi, što podrazumijeva donošenje izmjena i dopuna zakona i administrativnih odluka, kako bi se obezbijedio moderan, jedinstven i efikasan regulatorni režim, koji podstiče standarde slobodnog tržišta i ekonomski razvoj,

Podržavajući tu inicijativu, i dalje svjesni hitne potrebe da se osiguraju zakonodavni okvir i strukturalni uslovi za stvaranje progresivnog ekonomskog okruženja,

Mi, doljepotpisani, potvrđujemo sljedeće:

Klauzula 1.

Shvatajući da je građansko društvo odgovoran i sposoban partner u produktivnom i otvorenom dijalogu sa političkim predstavnicima Bosne i Hercegovine, pod pokroviteljstvom Inicijative Buldožer smo započeli dijalog, čiji je ishod stvaranje jačeg građanskog društva.

Klauzula 2.

Radeći s ciljem da ispoštuju rok od 150 dana, predstavnici privatnog sektora i političkih i regulatornih tijela učestvovali su u dijalogu, koji je doveo do uspješnog provođenja 50 ekonomskih reformi, u prosjeku jedna reforma svaka četiri dana.

Klauzula 3.

Reforme Inicijative Buldožer, koje smo se obavezali provesti, znatno su poboljšale poslovno okruženje Bosne i Hercegovine, i taj uspjeh nas je potakao da učestvujemo u drugoj fazi reformi, nazvanoj "Faza II inicijative Buldožer".

Klauzula 4.

Slažemo se da ćemo, u okviru Faze II inicijative Buldožer, nastaviti taj dijalog i učiniti ga sveobuhvatnijim, uključivanjem predstavnika sindikata i drugih građanskih organizacija. Taj trilateralni dijalog – uz učešće vlade, poslovnih subjekata i sindikata –će olakšati planiranje i implementaciju reformi u cilju postizanja standarda moderne demokratije.

Klauzula 5.

Odlučni smo da stvorimo potrebne uslove za otvoreno i povoljno poslovno okruženje u BiH, prepoznavanjem i uklanjanjem besmislenih birokratskih prepreka, promoviranjem izvoza uvođenjem propisa usaglašanih sa važećim propisima EU, oslobađanjem domaćih resursa putem reforme na lokalnom nivou, za dobrobit svakog građanina, u svakoj opštini u BiH.

Klauzula 6.

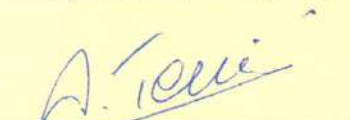
Obavezuje se da ćemo osigurati propisnu implementaciju svih tih reformi. Osim toga, učinićemo sve što je moguće da osiguramo da Faza II inicijative Buldožer bude jednako uspješna kao i Faza I, i da proces Buldožer kao cjelina donese vidljiva poboljšanja, koja poslovni ljudi i građani BiH s pravom očekuju, tako da ekonomsko okruženje u kojem posluju pruža pozitivne uslove za bolju budućnost i održiv prosperitet.

Potpisano u Sarajevu, 4. juna 2003.g.



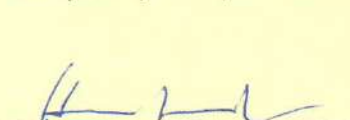
G. Šefik Džaferović

Predsjedavajući, Zastupnički dom Parlamenta BiH



G. Adnan Terzić

Predsjedavajući, Vijeće ministara BiH



G. Ahmet Hadžipaić

Premijer, Federacija Bosne i Hercegovine



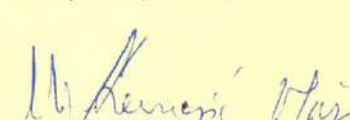
G. Slavko Matić

Predsjedavajući, Dom naroda Parlamenta FBiH



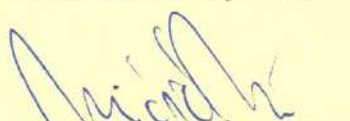
G. Remzija Kadrić

Predsjedavajući, Vijeće naroda RS



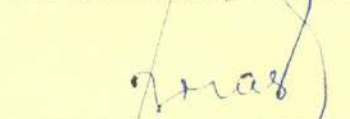
Gđa. Mevlida Kunosić-Vlajić

Predstavnik Komisije Buldožer, sjeveroistok



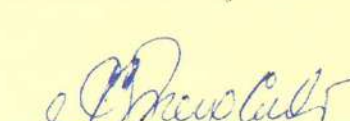
G. Mladen Mičić

Predstavnik Komisije Buldožer, Banja Luka



G. Srećko Boras

Predstavnik Komisije Buldožer, Hercegovina



G. Slavko Dobrilović

Predstavnik Komisije Buldožer za poljoprivredu i prirodne resurse

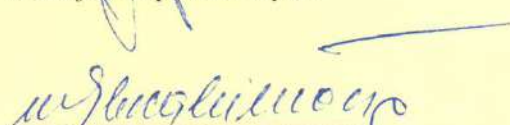
G. Velimir Jukić

Predsjedavajući, Dom naroda Parlamenta BiH



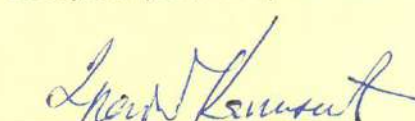
G. Dragan Mikerević

Premijer, Republika Srpska



G. Muhamed Ibrahimović

Predsjedavajući, Zastupnički dom Parlamenta FBiH



Dr. Dragan Kalinić

Predsjedavajući, Narodna skupština RS



G. Siniša Kisić

Gradonačelnik Distrikta Brčko



G. Esad Ibišević

Predstavnik Komisije Buldožer, Sarajevo



Gđa. Amela Maličbegović

Predstavnik Komisije Buldožer, centralna Bosna



G. Admir Felić

Predstavnik Komisije Buldožer, sjeverozapad



CJELINA JE UVIJEK JAČA OD DIJELOVA KOJI JE SAČINJAVAJU

PRIVREDNO UVEZIVANJE – POTENCIJALNI INVESTITORI

Udruženje privrednika TEŠANJ-JELAH

Udruženje privrednika Tešanj-Jelah je bazirao svoj rad na uvezivanju privrednika ove općine sa privrednicima drugih regiona iz Bosne i Hercegovine, ali i inostranstva. Poslovna saradnja je ostvarena sa privrednim i pravnim subjektima; Bosansko-njemačko osiguranje, Helios osiguranje i slovenačka firma "Gardenija" (izvoz šišarki).

Ostvarivanjem ovih suradnji, Udruženje privrednika Jelah-Tešanj, omogućit će privredni prosperitet svojoj općini, donijeti mnogim domaćim firmama nove mogućnosti zarade i zaposlenja novih kadrova, kao i stvoriti uslove za ekonomsku samoodrživost Udruženja.

EDUKACIJA PRIVREDNIKA

Udruženje privrednika TRAVNIK i Udruženje privrednika MAGLAJ

Udruženje privrednika Travnik usmjerilo je svoje buduće aktivnosti ka edukaciji svojih članova, ali i edukaciji svih ostalih privrednika, kako sa područja Travnika tako i iz ostalih susjednih općina. Edukaciju će vršiti privrednici-članovi udruženja koji su prošli treninge IDEA (projekat holandskog SFOR-a), čija je osnova edukacija privrednika iz finansijskog menadžmenta, ljudskih resursa, marketinga i strateškog planiranja. Privrednici Travnika, i svi ostali zainteresovani, tako će dobiti mogućnost da se edukuju po evropskim standardima, od domaćih predavača, koji će sa stečenim znanjem (IDEA) kombinovati i dugogodišnje poduzetničko iskustvo. Takav pristup je jedini primjenljiv za nestabilne ekonomske prilike u našoj zemlji.

Udruženje privrednika iz Maglaja, će takođe angažirati svoje članove, ugledne poduzetnike s iskustvom, za program edukacije. Osim njih, u programu edukacije bit će angažovani stručnjaci za one oblasti za koje postoji interesovanje članstva, a koje oni sami ne mogu zadovoljiti.

Oba udruženja su već počela sa edukacijom privrednika iz engleskog jezika i računara.

USMJERAVANJE KA POLJOPRIVREDI

Udruuga poslodavaca BUSOVAČA

Udruženje poslodavaca Općine Busovača broji 191 član, a od toga 133 su poljoprivrednici. Kao što samo ime Udruženja govori, ono je usmjerilo svoju djelatnost uglavnom prema poslodavcima. Međutim, privredna struktura ove općine bazirana je na poljoprivrednicima, pa samim tim oni predstavljaju većinsko članstvo unutar razvojnog centra. Udruženje Busovača iznalazi i traži mogućnosti koje bi zadovoljile potrebe poljoprivrednika u vidu kreditiranja, izrade poslovnih planova i iznalaženjem strateških partnera u poljoprivredi.

PROMOCIJA I POSLOVNO POVEZIVANJE

Udruženje privrednika VISOKO

Udruženje privrednika "Fortis" Visoko je najmlađe udruženje u poslovnoj mreži REZ-a. Posebnu pažnju su poklonili promociji domaće i zaštiti domaće privrede, kao poslovnom uvezivanju. Vrijedno spomena je svakako to da je ovo udruženje prvo došlo na ideju o organizovanju sajma i prezentacije domaćih proizvoda.

Sajam je održan 20. i 21. 06. 2003. godine, a bili su prisutni privrednici svih 13 "REZ općina", lokalni i domaći zvaničnici.

UČESNICI PRI IZRADI STRATEGIJE RAZVOJA OPĆINE ZENICA

Asocijacija privrednika i poslodavaca ZENICA

Djelovanje udruženja privrednika je posebno važno za Zenicu koja, opterećena naslijeđem velikih industrijskih sistema, tek uzima zamah i korak u razvijanju i poticanju poduzetništva. Poduzetnici, organizirani u nekoliko manjih udruženja, su shvatili da treba da objedine svoje potencijale i izgrade instituciju i glas koji će biti respektabilan partner Općine. Na inicijativu

FORMULA SAMOODRŽIVOSTI

Udruga poslodavaca KISELJAK

Udruga poslodavaca iz Kiseljaka je razvojni centar koji je, svojim dosadašnjim radom, već uspio da dostigne procenat samoodrživosti od skoro 50%. Kako su to uspjeli?

Prvenstveno zbog toga što je u strukturi članstva značajan broj vlasnika srednjih preduzeća, odnosno, njihova revnost u plaćanju članarine Udruzi. Udruga je, osim toga, plasirala veliki broj kredita iz Mikro 'REZ-FOND' linije i kroz tu uslugu obezbijedila dio prihoda. Osim što su već sad na dobrom putu ka potpunoj samoodrživosti, oni su razvili dodatne usluge koje će im donositi prihod, a namijenjene su njihovim članovima. To su izrada promotivnog i reklamnog materijala, održavanje i montaža računara i individualni kompjuterski kursevi za privrednike.

BUĐENJE PODUZETNIČKOG DUHA

Udruženje privrednika KAKANJ

Općina Kakanj je u svojoj prošlosti bila jaka industrijska sredina, sa malo privatne inicijative. Udruženje privrednika u Kakanju je relativno mlado i još uvijek se bori sa naslijeđem ekonomske prošlosti. Međutim, za vrlo kratak period privukli su veliki broj članova i bili bitna podrška poduzetnicima u pokretanju novih biznisa u općini Kakanj. Takođe, postigli su i veoma visok plasman kredita iz Mikro 'REZ-FOND' kreditne linije, pogotovo kredita za unapređenje uslova stanovanja. U budućnosti očekujemo da će ovo udruženje biti nosilac svih privrednih aktivnosti i inicijativa u Kakanju.

privrednika cijele Općine, Udruženje privrednika se udružilo sa još jednim udruženjem i formirali su Asocijaciju privrednika i poslodavaca. Asocijacija je ostvarila veoma dobru saradnju sa Općinom i aktivno uzela učešće u ekonomskom planiranju i pripremama za izradu Strategije ekonomskog razvoja općine Zenica te inicirala javnu raspravu o radnoj zoni Zenica.

STRATEŠKO USMJERAVANJE KA TURIZMU

Udruženje privrednika FOJNICA

Udruženje privrednika Fojnica je jedno od "novijih" poduzetničkih struktura. Još uvijek rade na izgradnji poduzetničkog duha u svojoj općini, ali i strateški se usmjeravaju ka turizmu, kao perspektivnoj grani privrede na ovom lokalitetu (Fojnica - jedna od najatraktivnijih turističkih destinacija u BiH). Tako, jedan od planova udruženja jeste štampanje privrednog vodiča Fojnice, koji će biti još jedan dodatni faktor u privlačenju gostiju i investitora u ovaj lijepi grad.

LAGANIM KORAKOM DO VIZIJE

Udruženje privrednika ZAVIDOVIĆI

Udruženje samostalnih privrednika u Zavidovićima je za kratko vrijeme postojanja uspjelo da okupi znatan broj privrednika ove općine i inicira aktivnosti koje su uveliko pomogle poboljšanju uslova privređivanja u ovom gradu. Kao novu aktivnost počeli su svojim članovima pružati dodatne administrativno-pravne usluge od strane angažovanih stručnih osoba. Osim te aktivnosti, pružaju privrednicima mogućnost korištenja interneta u udruženju radi bolje tržišne informiranosti. Privrednici Zavidovića polako, ali sigurno, ostvaruju misiju zacrtanu prilikom njihovog osnivanja.

ZASTUPNIK INTERESA PRIVREDNIKA PRI RASPODJELI ZEMLJIŠTA

Udruženje privrednika VITEZ

Udruženje privrednika Biznis klub "Lašva" Vitez je svoje aktivnosti baziralo na zastupanju interesa svojih članova. Tako je zastupalo interese članstva prilikom raspodjele zemljišta u Poslovnom centru 96 i nosilac je aktivnosti prilikom izrade projektna dokumentacije koja će konkurisati za zemljište. Takođe, treba istaći i to da su ostvarili blisku saradnju sa Udrugom poduzetnika-Vitez i to posebno kod artikulisanja zajedničkih interesa poduzetnika prema lokalnim vlastima.

UDRUGA PODUZETNIKA I POSLODAVACA ŽEPČE

ZAGOVARAČI BROJNIH POZITIVNIH REFORMI U OBLASTI PODUZETNIŠTVA

Udruga poduzetnika i poslodavaca Žepče, koja djeluje u sklopu REZ-a, po mnogo čemu je primjer drugima. Osnovana je 1999. god. i danas broji preko osamdeset aktivnih članova. Ivica Čurić, poduzetnik s preko dvadeset godina iskustva u razvoju privatnog sektora, danas predvodi ovu udrugu u njenim aktivnostima.

Potreba za njeno osnivanje nastala je sa spoznajom da u vođenju uspješnog poslovanja poduzetnici nailaze na razne prepreke i probleme, te da je njihovo uklanjanje mnogo efikasnije kroz zajedničke akcije. Jedinstveni nastupi prema relevantnim institucijama, kako u zemlji tako i inozemstvu, postali su osnovna svrha postojanja ove udruge. Ovo je i baza na kojoj su izgradili svoju reputaciju zbog efikasnosti i proaktivnosti, kako među članovima udruge tako i šire.

Poznato je da se jedino dugoročnim planiranjem i kontinuiranim naporima mogu postići rezultati – 'kontinuitet da bi postigli kvalitet' – i ovo je jedan od osnovnih stavova udruge poduzetnika i poslodavaca Žepče. Postali su pokretač brojnih inicijativa u stvaranju pozitivnog poslovnog okruženja u općini Žepče. Dijapazon njihovih inicijativa je širok od formiranja poslovnog inkubatora do javnog zagovaranja u izradi Strategije razvoja općine Žepče.

Uspješna realizacija projekta radnog preusmjeravanja razvojačenih branitelja s područja Zeničko-dobojskog i Srednjobosanskog kantona za 200 korisnika, te pomoć u formiranju zemljoradničke zadruge "Agro" kako bi se oživjela jedna od primarnih djelatnosti u općini Žepče su samo neke od konkretnih aktivnosti koje su inicirane od strane ove udruge.

Vlastitu samoodrživost ostvaruju kroz umrežavanje s ostalim udrugama u implementaciji MEDI programa, kreditnih linija, kao i kroz pružanje usluga promocije i marketinga za vlastite članove. Udruga također pruža svojim članovima usluge izrade poslovnih planova, web stranica i edukativnih radionica iz oblasti ekonomskog savjetovanja.

Udruga poduzetnika i poslodavaca Žepče se već treću godinu organizirano pojavljuje na sajmu ZEPS gdje je prije dvije godine dobila i priznanje za ukupan nastup i promociju.

Stvaranje poslovnog ambijenta i utjecaj na zakonske regulative koji će dovesti do zapošljavanja novih radnika je osnovna misija ove udruge. Naravno, svjesni su da se to može postići samo ako se uspostavi dobra suradnja s organima vlasti i nadležnim institucijama. Ova udruga poduzetnika je otvorena za suradnju, a na ostalima je samo da to prihvate.

OPĆINSKE USLUGE S POSLOVNOM LOGIKOM

➔ Novi Travnik

Općina N. Travnik, na čelu sa vrlo agilnim načelnikom Ekremom Hajrićem, odlučila je da uloži značajna sredstva u adaptaciju zgrade, umrežavanje kompjutera i izgradnju Biznis-centra. Ove aktivnosti su posljedica saradnje sa CHF International, a proistekle su iz operativnog plana koji je g. Hajrić sačinio na studijskom putovanju u Češku Republiku.

Biznis-centar je zamišljen na način da bude u funkciji i na raspolaganju privrednicima N. Travnika, s ciljem konkretne pomoći privrednicima prilikom rješavanja problema vezanih za općinske usluge. Trenutno su u njemu zaposlena dva službenika koja umjesto privrednika i potencijalnih investitora obavljaju sve neophodne korake unutar upravnog postupka, često i prema externim faktorima (Kanton, razna državna preduzeća). Predviđeno je da se ostvari link elektronskom poštom sa Udruženjem privrednika i ove aktivnosti su u toku. U toku je i izrada strategije razvoja općine N. Travnik, u kojoj znatno učešće ima i Udruženje privrednika, što sem općeg društvenog dobra donosi određenu finansijsku potporu Udruženju za nesmetan rad.

Uz info-centar i Biznis-centar, općina posjeduje i novu šalter-salu koja je izgrađena i opremljena u saradnji sa CHF International. Akcije koje su proistekle iz ove saradnje u N. Travniku su više nego evidentne i, između ostalog, rezultirale su i smanjenjima pojedinih taksi za nekoliko desetina puta.

➔ Kreševo

Općina Kreševo, na čelu sa načelnikom Matom Barešićem, već duže vrijeme je poznata kao sredina koja proživljava procvat i vrlo često postoji osjećaj da se ne radi o općini koja se nalazi u FBiH, nego u nekoj daleko ekonomski razvijenijoj zemlji.

Razlozi za to su, između ostalog, vrlo dobra saradnja između općinskih struktura i privrednika. Niti jedna odluka vezana za potencijalna ulaganja, ili općenito iz ekonomske problematike, ne raspravlja se bez predstavnika Udruge poslodavaca.

Općina sa svoje strane i dalje ulaže sredstva za unapređenje općinskih usluga, adaptaciju prostora za radnike, reorganizaciju pojedinih službi, treninge za uposlenike itd. Sve aktivnosti se realiziraju u saradnji sa CHF International, a sredstva ulagana od Općine već premašuju sredstva uložena od CHF International.



Otvaranje Info-Centra u Vitezu

(Slijeva: Ted Robinson, CHF konsultant za odnose s lokalnim vlastima, Vincenzo Gamberale, generalni direktor CHF International za BiH, Howard J. Sumka, direktor USAID BiH, Katica Čerkez, načelnica Općine Vitez, Marc Ellingstad, USAID CTO)



“I ZA MALE, MOGUĆNOSTI SU VELIKE”

Mikro ‘REZ-FOND’ je osnovao, u martu 2002, CHF International, na Federalnom zakonu o mikrokreditima, sa prvobitnim imenom MKO CHF i ciljem implementacije kreditne komponente MEDI projekta u dva kantona centralne Bosne.

Mikro ‘REZ-FOND’ služi kao pokretač za poboljšanje društvenog i ekonomskog statusa građana, multietničke populacije u BiH, pružajući dugoročan pristup neophodnim finansijskim uslugama i kreirajući/održavajući radna mjesta na fleksibilan i inovativan način.

U partnerstvu sa 14 udruženja, Mikro ‘REZ-FOND’ nudi:

- kredite za mala i srednja preduzeća (sredstva donirana od strane USAID-a) i
- kredite za poboljšanje životnih uvjeta (sredstva donirana od strane Sida-e).

Prvi kredit je izdat u maju 2002 i nakon godinu dana smo isplatili više od 580 kredita, ukupnog iznosa više od 4.600.000 KM. Sve ovo je bilo moguće ostvariti zahvaljujući našem profesionalnom i motiviranom osoblju i partnerima, klijentu/tržištu orijentiranom pristupu, kontinuiranim treninzima i rezultatima pomenutog partnerstva.

Naš cilj za budućnost je poboljšati i razgranati usluge za klijente, poboljšati efikasnost u isporuci usluga i postati pokretač društvenog i regionalnog ekonomskog razvoja u Bosni i Hercegovini.

PRIČE S TERENA

I S MALIM PRIMANJIMA DO KREDITA REZ FOND-a

Salih Kruško, penzioner iz Maglaja, korisnik je kredita za poboljšanje stambenih uvjeta stanovanja. Dobar je primjer za mnoge koji su poput njega dovedeni u egzistencijalno preživljavanje. I sa skromnim primanjima, Salih nije gubio nadu da će jednoga dana obnoviti vlastiti dom. Za kredit je čuo od ljudi u gradu, a informacije potražio u Udruženju samostalnih privrednika-Udruženje građana Maglaj. S obzirom na povoljne uvjete i brzu proceduru, Salih je dobio tražena sredstva, u iznosu od 2.000,00 KM, koja je uložio u obnovu ratom devastirane porodične kuće u Omerdinom polju, općina Maglaj. S malo novca, Salih je uradio mnogo i većinu radova priveo kraju. Zajedno s njim u kući žive supruga Safija, koja je penzioner od 1994.godine, i sin koji ima minimalna primanja. Zadovoljni su jer su unatoč malim primanjima uspjeli dobiti kredit u traženom iznosu, što je u ovdašnjim bankama vrlo teško ostvariti.

Treba kazati da Salih redovito izmiruje svoje obveze kada je u pitanju mjesečna rata kredita, jer kako kaže:

- Tražio sam, dobio i red je vratiti.

Možda će, nakon što otplati sav dug, ponovno postati korisnik kreditnih sredstava REZ fonda.

KREDIT ULOŽIO U PČELE

Dugonja Mensur iz Kaćuna - Busovača korisnik je, po drugi put, kredita REZ fonda.

U oba slučaja sredstva je uložio u pčele, nabavku neophodnih sanduka i lijekova, a one su mu višestruko vratile. Naš sugovornik je zadovoljan brzinom dobivanja kreditnih sredstava, i ljudima koji su mu u tome pomogli.

Nas je oduševio svojom ljubavlju prema pčelarstvu. Razgovor smo započeli o kreditu i načinu na koji je saznao za njega.

“O povoljnim uvjetima kredita saznao sam od nekih svojih prijatelja, a više informacija potražio sam u Udruženju poslodavaca u Busovači. S obzirom da mi je novac trebao za pčele i proširenje društava, nisam se nadao da ću u tome uspjeti. Trebalo mi je, za početak, 10 hiljada KM. Ipak, novac sam dobio, uložio, i prije vremena vratio dobijeni kredit. Prije sedam mjeseci zatražio sam novih 15 hiljada KM i bez problema dobio. Nadam se da ću i ova sredstva vratiti prije vremena.”

Mnogi se ne bi usudili uložiti novac u pčelarstvo s obzirom da ne važi za profitabilno zanimanje. Vaš slučaj dokazuje suprotno.

“Od 1996. godine počinjem se susretati sa pčelama i od tada se rađa moja ljubav prema njima. To je jako važno u ovome poslu, pored znanja i želje da se nauči. Počeo sam s jednim, a kasnije, u toj prvoj godini, kupio još dva društva. Danas ih imam pedeset i osam.

Prije dobijanja kredita imao sam tridesetak pčelinjih zajednica. Kredit sam uložio u nabavku sanduka, lijekova, postolja i sve drugo što mi je bilo neophodno za proširenje vlastitog posla.”

Da li pčelarstvo može osigurati egzistenciju jednoj porodici?

“Svaka poljoprivreda je rizična, pa tako i pčelarstvo. Dođe period velike suše, kao što je bilo ove godine, nedostatak hrane, pojava bolesti, a sve to uništava pčele. I sve što ste uložili brzo propadne. Ali, nije baš sve tako crno, jer čovjek ima puno više koristi od pčela i mogućnosti da zaradi. Kada sam se počeo baviti pčelama, pročitao sam jednu knjigu poznatog pčelara iz Hrvatske, iz koje sam upamtio jednu rečenicu koja glasi:

- Do 35 društava ste na granici rentabilnosti, od 35 sipa para.

Jednostavno sam u to povjerovao i započeo biznis. Zadovoljan sam.”

Vi imate kompletan pogram proizvoda od pčela, a mnogima pomažete i svojim savjetima.

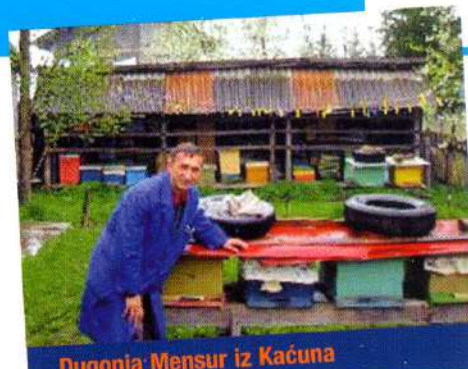
Bez pomoći supruge Hatidže i sina Eldina, kazali ste, malo toga bi uspjelo.

“Njihova pomoć mi je uvijek potrebna, kao što je i neophodna moja pomoć brojnim pčelarima koji se tek počinju baviti ovim poslom i koji me zovu. Radim i liječenje pčela i do sada sam, u toku ove godine, imao tridesetak intervencija. Osim meda, prodajem i vrcani med-saće, vosak, teglice polenovog praha, što je vrlo traženo, i od ove godine prodajem propolis pakiran u flašice od 30 mililitara. Prodao sam i oko pedesetak rojeva pčela i sve to mi donosi dobar prihod koji mi omogućava vraćanje kredita, izmirenje troškova same proizvodnje i podmirenje vlastitih kućnih troškova.”

Vaši planovi?

“Planiram nabavku kamiona za prijevoz pčelinjih društava na pašu, što bi mi omogućilo brže i jeftinije preseljenje pčela s jednog na drugo mjesto. Također, planiram proširenje pčelinjeg fonda i angažiranje većeg broja sezonskih radnika koji bi mi u tome pomogli.

Puno je planova, volje imam, snage još uvijek dovoljno, i nadam se njihovom ostvarenju.”



Dugonja Mensur iz Kaćuna



Akcija “Kupujmo domaće” traje već neko vrijeme i već su vidljivi njeni rezultati. Ali, ne smijemo dozvoliti da to bude samo akcija, neka to bude naš stalni način življenja.

Jedno naše udruženje je dalo prijedlog znaka koji treba da prati ovu akciju i ovdje ga objavljujemo. Malo sunce, koje treba da ostane na bosanskohercegovačkom nebu kao što i ova akcija treba da postane naš novi životni stav gdje ćemo kupovinom bosanskohercegovačkih proizvoda dati šansu daljem razvoju naše privrede i zemlje.

Ovaj (ili neki drugi) znak trebao bi pratiti i naše buduće akcije na promociji REZ proizvođača.

Zato nam javite da li vam se dopada ovaj znak ili imate neki drugi prijedlog.

KUPUJMO DOMAĆE

PONUDA/POTRAŽNJA - Korisni linkovi

I. Institucije za podršku razvoja međunarodne trgovine i transporta

Carinski propisi zemalja Jugoistočne Evrope: www.carinskatarifa.com
Federalno ministarstvo prometa i komunikacija, Sarajevo: www.fmpik.gov.ba
Ministarstvo vanjskih poslova BiH, Sarajevo: www.mvp.gov.ba
Ministarstvo za evropske integracije BiH, Sarajevo: www.mei.gov.ba
Odjel za civilno zrakoplovstvo BiH, Sarajevo: www.bhdca.gov.ba
Propisi EU: www.carinskatarifa.com
SEEBiznet: Inovativni servis za poduzetnike na Internetu: www.ifc.org/seed/

II. Institucije za promociju stranih ulaganja

Agencija za promociju inostranih ulaganja-FIPA, Sarajevo: www.fipa.gov.ba
Agencija za garantovanje investicija-IGA, Sarajevo: www.igabih.com
Agencija za privatizaciju FBiH, Sarajevo: www.apf.com.ba
Direkcija za privatizaciju RS, Banja Luka: www.rsprivatizacija.com
Žute strane: www.yellowpages.ba; www.yellowpages.com.ba
SEED-Multilateralna donatorska inicijativa za potporu razvoju malih i srednjih preduzeća, Sarajevo: www.ifc.org/seed

III. Organizacije za podršku razvoja biznisa u BiH

Forum za korporativno upravljanje, Sarajevo: www.korporativno-upravljanje.ba
QIF sredstva brzog djelovanja: Program za usavršavanje ekonomije BiH, Sarajevo: www.qif.ba
Savez poslodavaca, Sarajevo: www.zira.com.ba
USAID, Sarajevo: www.usaid.ba

IV. Finansijske institucije BiH

Centralna Banka BiH, Sarajevo: www.cbbh.gov.ba
Berza Federacije BiH, Sarajevo: www.sase.ba
Berza Republike Srpske, Banja Luka: www.blberza.com
Komisija za vrijednosne papire FBiH, Sarajevo: www.komvp.gov.ba
Komisija za hartije od vrijednosti RS, Banja Luka: www.khov.rs.org
Agencija za bankarstvo Federacije BiH, Sarajevo: www.fbh.ba

V. Asocijacije privrede BiH

Privredna komora Federacije BiH, Sarajevo: www.kfbih.com
Privredna komora Republike Srpske, Banja Luka: www.pkrs.inecco.net
Privredna komora Kantona Sarajevo: www.pkasa.com.ba
Privredna komora Kantona Tuzla: www.kpktz.ba
Privredna komora Unsko-sanskog kantona, Bihać: www.privredna-usk.com.ba
Privredna komora Zeničko-dobojskog kantona, Zenica: www.pkzedo.com.ba
Privredna/gospodarska komora Zapadno-hercegovačkog kantona/županije Posušje: www.gkzh.com
Privredna komora regije Banja Luka: www.komorabl.inecco.net

